

STATENS BRANDINSPEKTION

Meddelanden

1963:3

Exempel på brandordningar.

Den 1 januari 1963 trädde den nya brandlagstiftningen i kraft. Enligt den nya brandstadgans 1 § skall för varje kommun finnas brandordning, upptagande de bestämmelser, som utöver vad i brandlagen och brandstadgan föreskrives är erforderliga för ordnande av brandförsvaret i kommunen.

I brandstadgans 2 § anges att brandordning antages av kommunens fullmäktige. Beslut om antagande av brandordning skall underställas länsstyrelsens prövning. Enligt brandstadgans 37 § skall förelag till brandordning ha upprättats och underställts länsstyrelsens prövning före den 1 januari 1965.

I propositionen rörande den nya brandlagstiftningen framhålles att det bör ankomma på statens brandinspektion att utarbeta exempel på brandordningar för olika typer av kommuner. I enlighet härmed har statens brandinspektion i samråd med Svenska stadsförbundet och Svenska landskommunernas förbund sammanställt de exempel på brandordningar, vilka jämte kommentarer införts i detta meddelande. I arbetet har medverkat fiskalen i hovrätten för Västra Sverige C-G Källner, länsbrandinspektörerna E Castler, L-M Eliasson och O Werngren (2-6 §§) samt skorstensfejaremästare Erik Nordström (12-19 §§).

Enligt anmärkningen till Alt I i 1 § förutsattes att stadsförbundet och landskommunernas förbund utfärdat rekommendation om normalreglemente för skorstensfejare. Med anledning härav bör påpekas att en dylik rekommendation hittills endast utgått från landskommunernas förbund men att en rekommendation är att för-

Skannat av Utkiken

2.

vänta inom den närmaste tiden även från stadsförbundet. Erforderliga förhandlingar är nämligen slutförda och vad som återstår är endast slutredigeringen av den utgåva av normalreglementet som är avsedd för stadsförbundets medlemmar.

Över förslaget har yttranden avgivits av byggnadstyrelsen, civilförsvarestyrelsen, domänstyrelsen, fortifikationsförvaltningen, skogsstyrelsen, telestyrelsen, statens brandkola, överståthållarämbetet och samtliga länsstyrelser, svenska brandbefälets riksförbund, svenska kommunalarbetareförbundet, borgarbrandmännens riksförbund, Sveriges skorstensfejaremästares riksförbund samt svenska skorstensfejeriarbetareförbundet.

Ingvar Strömdahl
Ingvar Strömdahl

Stig G. Holmberg
Stig G Holmberg

Stockholm den 22 mars 1963.

Statens Brandinspektion, Sturegatan 29, Stockholm Ö, tel. 24 51 90.

Brandordning
för

Av fullmäktige antagen den 19 .

Av länsstyrelsen i län fast-
ställd den 19 .

Anm I fall ändringar av viss eller vissa paragrafer föranleder omtryckning av brandordningen, bör under sålunda ändrade paragrafer anges dag för ändringens antagande och fastställelse.

Brandstyrelsen1 §.

Förutom de åligganden som enligt gällande brandlag och brandstadga eller eljest åvila brandstyrelsen tillkommer det styrelsen

att anställa och entlediga brandchef och vice brandchef samt övrigt brandbefäl och annan personal i brandkåren, försävvitt icke annat faststälts av fullmäktige,

att alt I utse och uppsäga skorstensfejarmästare

alt II anställa och entlediga skorstensfejarmästare och övrig skorstensfejarpersonal, försävvitt icke annat faststälts av fullmäktige,

Anm Alt I avser kommuner där sotningen bedrivs som enskild näring. För sådana kommuner förutsättes att kommunerna antagit ett reglemente - grundat på det normalreglemente som rekommenderats av Svenska stadsförbundet resp. Svenska landskommunernas förbund - som reglerar förhållandet mellan kommun och skorstensfejarmästare. Alt II avser kommuner, där sotningsväsendet är kommunaliserat.

samt att meddela föreskrifter angående tjänstedräkt och tjänste-tecken för brandpersonalen.

Brandstyrka m.m.2 §.

Alt I. Kommunens brandstyrka svarar för brandsläckning inom kommunen.

Alt II. Kommunens brandstyrka svarar för brandsläckning inom kommunen.

Genom avtal med.....
kommun (-er) svarar kommunens brandstyrka jämväl för brandsläckning inom /följande delar av/ nämnda kommun (-er), /nämligen.....
...../

Alt III. Kommunens brandstyrka svarar för brandsläckning inom följande delar av kommunen, nämligen

Genom avtal med
 svarar brandkåren (-erna) i
 för brandsläckning inom återstående delar av kommunen
 /enligt följande:

Alt IV. Kommunens brandstyrka svarar för brandsläckning inom följande delar av kommunen, nämligen.....

Genom avtal med
 svarar brandkåren (-erna) i
 för brandsläckning inom återstående delar av kommunen
 /enligt följande:
/
 Genom avtal med kommun (-er)
 svarar kommunens brandstyrka jämväl för brandsläckning
 inom följande delar av nämnda kommun (-er), nämligen

Alt V. Genom avtal med
 svarar brandkåren (-erna)
 i för brand-
 släckning inom kommunen /enligt följande:

Anm. Alt I avser fall, då gränsen för den kommunala brandstyrkans släckningsområde helt sammanfaller med kommungränsen.

Alternativen II - V avser olika kombinationer av avtal med grannkommuner och enskilda brandkårer.

Alt II avser sålunda fall, då den kommunala brandstyrkans släckningsområde omfattar - förutom den egna kommunen - angränsande kommun (-er) eller del (-ar) därav.

Alt III avser fall, då den kommunala brandstyrkans släckningsområde endast omfattar en del av den egna kommunen. För brandsläckning inom återstående delar av kommunen svarar kommunal brandkår i annan kommun (andra

kommuner) eller annan brandkår (andra brandkårer).

Alt IV avser fall, då den kommunala brandstyrkans släckningsområde omfattar dels viss del av den egna kommunen, dels viss (-a) del (-ar) av grannkommun (-er). För brandsläckning inom återstående delar av kommunen svarar kommunal brandkår i annan kommun (andra kommuner) eller annan brandkår (andra brandkårer).

Alt V innebär att kommunen helt befriats från skyldigheten att hålla brandkår. I detta fall utgår vissa av de följande paragraferna.

Ytterligare alternativ kan givetvis tänkas. Det bör observeras att vid uppsägning av eller väsentlig ändring i avtal brandordningen måste ändras.

3 §.

Kommunens brandstyrka utgöres av

(a) brandchefen, som skall vara hel- /del-/tidsanställd /och som enligt avtal med skall vara brandchef också i nämnda kommun (-er)/

(b) en (.....) vice brandchef (-er), som skall vara hel- /del-/tidsanställd (-a) /och som enligt avtal med skall vara vice brandchef (-er) också i nämnda kommun (-er)/,

Ann 1. Här anges även huruvida vice brandchef tillika skall vara brandmästare. Vidare anges, i de fall då flera vice brandchefer ingår i organisationen, huruvida en av dessa med hänsyn till sina administrativa uppgifter skall vara förste vice brandchef.

(c) brandkår, bestående av heltidsanställd personal till ett antal av minst varav minst brandbefäl med brandingenjörsexamen, minst brandmästare och minst brandförmän, samt deltidsanställd personal till ett antal av minst, varav minst brandmästare och minst brandförmän,

Ann 2. I brandkåren kan, beroende på de lokala för-

hållandena, ingå antingen enbart heltidsanställd personal eller enbart deltidanställd personal eller både heltidsanställd och deltidanställd personal.

Ann 3. Den totalt erforderliga minsta personalstyrkan är beroende av dels hur stor styrka som erfordras för första utryckning, vaktstyrka, dels hur stor styrka som erfordras för ytterligare utryckning, beredskapsstyrka, dels hur mycket personal, som därutöver erfordras för vissa andra arbetsuppgifter, dels slutligen vilka tjänstgöringsförhållanden som råder inom brandkåren.

Ann 4. I de fall då kommun träffat avtal om betryggande släckningshjälp från kommunal brandkår i annan kommun eller från annan brandkår och enligt 4 § brandlagen befriats från skyldigheten att hålla egen brandkår utgår redovisningen under (c).

(d) brandvärn,

Brandvärn, som i första hand avses för bygdebrandförsvaret, bygdebrandvärnet, skall bestå av minst man, varav minst förmän.

/Genom avtal med skall industribrandkåren (-erna) i utgöra bygdebrandvärn med skyldighet att vid anfordran utrycka inom (här anges ifrågavarande del (-ar) av kommunen) med en styrka av minst befäl och man/.

Brandvärnet för skogsbrandförsvaret, skogsbrandvärnet, skall

Alt I bestå av /skogsbrandfogde och vice skogsbrandfogde (-ar),/ minst man, varav minst skogsbrandförmän, minst uppbådare och minst beredskapsmän.

Alt II vara organiserat i skogsbrandrotar med nedan an-

given gränsdragning och personalstyrka:

.....

Ann 5. Brandvårn upprättas, då så bedömes erforderligt med hänsyn till de lokala förhållandena, bl a skogsbrandförsvaret. I fråga om skogsbrandförsvaret har departementschefen i proposition 1962:12 (sid 44 och 45) uttalat, dels att sådant behov (särskilt uttagen personal) måste anses föreligga i alla kommuner där skogen är av någon mera väsentlig betydelse som brandrisk, dels att hinder ej möter att bibehålla indelningen i skogsbrandrotar liksom av fältorganisationen för skogsbrandslöskning i övrigt. Det bör observeras att benämningarna skogsbrandfogde och vice skogsbrandfogde kan behållas, men att dessa befattningshavare tillhör brandvärnets och därmed är underställda brandchefen.

4 §.

Med den heltidsanställda personalen i brandkåren skall övningar hållas i den omfattning brandchefen bestämmer dock genomtittligt minst övningar per vecka. Med den deltidanställda personalen i brandkåren skall årligen hållas minst övningar.

Med personal tillhörande bygdebrandvärnets skall årligen hållas minst övningar.

Med personal tillhörande skogsbrandvärnets skall årligen hållas minst övningar.

Ann 1. Varje övning bör normalt omfatta två timmar.

Ann 2. Behovet av övningar med den deltidanställda personalen är beroende av huruvida denna personal har att fullgöra kvalificerad insats på brandplats, bl a som rökdykare, eller om dess insatser regelmässigt kan förutsättas bli av mindre kvalificerat slag. I det förstnämnda fallet bör antalet övningar per år som regel icke understiga 18. I de fall, då inom släckningsområdet finns bebyggelse tillhörande

grupp I (jfr anm 1 till 6 §) bör under samma förutsättningar antalet övningar per år icke understiga 24.

Ann 3. För personal tillhörande brandvärnets för bygdebrandförsvaret bör antalet övningar per år icke understiga fyra. I sådana fall då bygdebrandförsvaret inom viss del av kommunen är primärt baserat på brandvärnsgrupper bör antalet övningar per år för personalen i dessa grupper vara åtta à tio, där icke med hänsyn till lokala förhållanden antalet kan sättas lägre.

Personal tillhörande brandvärnets för skogsbrandförsvaret bör övas minst en gång per år innan skogsbrandsäsongen börjar. I de fall då brandvärnets personal utöver lättare brandredskap utrustas med motorspruta bör antalet övningar per år icke understiga två.

Ann 4. Brandchefen bör lämpligen i god tid före varje verksamhetsår framlägga detaljerad plan för utbildningen av brandstyrkans olika personalkategorier.

5 §.

Kommunens brandstation skall vara belägen i /alt. Inom kommunen skall finnas brandstationer. Dessa skall vara belägna i /...../

Därjämte skall finnas materieldepå (-er) för bygdebrandvärnets i

samt för skogsbrandvärnets i

Ann 1. Där den kommunala brandkåren har flera brandstationer, anges dessas läge så noga som erfordras för bedömning av insattiden. I större städer bör stadsdel anges, i övriga kommuner visst samhälle.

Materieldepå, varmed förstås utrymme där

motorspruta, slang och annan lättare materiel men i allmänhet ej utryckningsfordon förvaras, anordnas främst för bygdebrandvärn. Även för skogsbrandvärn kan materieldepå erfordras. Rörande brandstationer, se statens brandinspektions meddelande 1960:6.

Ann 2. Om kommunen är helt befriad från skyldigheten att hålla brandkår, erfordras ej bestämmelse om brandstation.

Beredskap

6 §.

Första utryckning för brandsläckning skall ständigt kunna ske

Alt I med en vaktstyrka av minst befäl och man inom en tid, räknad från det personalen börjar alarmeras till dess första utryckningsfordonet lämnar brandstationen (anspänningstid), av högst minuter.

Alt II från kommunens brandstationer med minst de vaktstyrkor och inom högst den tid, räknad från det personalen börjar alarmeras till dess första utryckningsfordonet lämnar brandstationen (anspänningstid), som anges nedan:

Brandstation	Vaktstyrka minst		Anspänningstid högst
	<u>brandbefäl</u>	<u>brandmän</u>	<u>min</u>
A+
B+
C+

Ann 1. Avgörande för vilken anspänningstid som i olika fall erfordras är vilka krav som ställs på insatstiden. Insatstiden (I), d v s den tid, som förflyter från det ögonblick brandstyrkan börjar alarmeras till dess styrkan påbörjar det egentliga räddnings- eller släckningsarbetet på brandplatsen, är sammansatt av anspänningstiden (S), körtiden

brandstation - brandplats (K) och angreppstiden (G):

$$I = S + K + G$$

Erfarenhetsmässigt och med hänsyn också till ekonomiska faktorer bör insatstiden för olika slag av bebyggelse normalt icke överstiga följande värden:

Grupp I	Äldre, brandfarlig stadsbebyggelse; koncentrerad stadscentrumbesbyggelse med affärer, kontor och bostäder; höghus; sjukhus; större industri; industriområde; större brandfarligt upplag; hamn; bostadsbebyggelse 4-8 vån	5 - 10 min
Grupp II	Bostadsbebyggelse med flerfamiljshus lägre än 4 vån; villa-, radhus- och kedjehusområden; större byar och gårdar; mindre industrier	10 - 20 min
Grupp III	Enstaka byggnader och gårdar; mindre byar; fritidsbebyggelse	ca 20 - 30 min

Lokala förhållanden kan, särskilt i fråga om grupperna II och III, motivera, att längre insatstider än de angivna i många fall måste accepteras.

Det förutsättes att ett till kommunens brandalarmeringscentral inkommet larm snappt och samtidigt vidarebefordras till brandpersonalen.

Körtiden brandstation - brandplats, som i första hand är beroende av vägsträckans längd, vägens beskaffenhet och fordonets prestanda, beräknas från fall till fall med hänsyn till de lokala förhållandena.

Angreppstiden kan, om utryckningsstyrkan förfogar över en på lämpligt sätt utrustad tankbil med fast pump av tillräcklig kapacitet (som regel minst ca 900 l/min), beräknas till 1 minut.

Den maximalt tillåtna anspänningstiden erhålles enligt formeln

$$S_{\max} = I - K - G$$

När det gäller skärgårds-, fjäll- och liknande områden med bebyggelse huvudsakligen enligt grupp III och där följaktligen insattiden icke borde överskrida 20 à 30 minuter, skulle det i många fall på grund av de stora avstånden och besvärliga kommunikationsförhållandena medföra oskälliga kostnader för resp kommuner, om krav på nämnda maximala insattid skulle upprätthållas. I sådana fall måste man följaktligen acceptera att insattiderna för de från brandstation utryckande styrkorna blir längre än vad som ur ren brandförsvarsynpunkt är önskvärt. För att inom de ifrågavarande områdena i möjligaste mån nedbringa den tid inom vilken visst släckningsingripande kan ske organiseras här lämpligen brandvärnsgrupper. Dessa bör utrustas med lätt, bärbar motorspruta, vilken tillika med övrig utrustning förvaras i brandmaterieldepå.

Arm 2. Minsta storleken av den vaktstyrka som inom den fordrade anspänningstiden skall för första utryckning kunna utgå från vederbörande brandstation är beroende dels av arten och omfattningen av de brandrisker som finns inom släckningsområdet, dels av den materiel som står till styrkans förfogande. De exempel på minimistyrka som anges nedan förutsätter modern, arbetsbesparande fordonsmateriel liksom utrustning i övrigt. Detta innebär bl a att styrkan i de fall, då vattenledningsnät med brandposter enligt Svenska Kommunal-Tekniska Föreningens anvisningar för vattenverks anordnande för brandsläckning saknas, är utrustad med tankbil och slangbil i huvudsaklig överensstämmelse med statens brandsinspektions cirkulär nr 26 samt att, där tung stegmateriel efterfordras, denna utgöres av maskinstege. Vidare förutsätts, att fullgod specialutrustning, t ex för skogsbrandsläckning och för släckning av brandfarliga varor, inom skäligen tid kan ställas till styrkans förfogande samt att styrkan snabbt - lämpligen medelst radio - kan nå kontakt med alarmeringscentralen.

Med de ovan angivna förutsättningarna bör minimistyrkan för första utryckning för de i anm 1. angivna grupperna av brandrisker normalt vara:

Grupp I 1 à 2 brandbefäl + 6 à 10 brandmän
 " II och III 1 brandbefäl och 4 à 6 brandmän

Lokala förhållanden kan motivera att större minimistyrka krävs än vad som ovan anges. I många fall kan det emellertid också vara befogat att minska minimistyrkan till lägst 1 befäl + 2 à 3 man. Det senare gäller när den först utryckande styrkan regelmässigt kan påräkna snabb förstärkning från egen eller annan brandstation.

Utöver den för första utryckning för brandsläckning erforderliga minsta vaktstyrkan skall /med lämplig fördelning på kommunens brandstationer/ finnas en beredskapsstyrka bestående av /sammanlagt/ minst befäl och man.

Alt I. Utryckning för brandsläckning med beredskapsstyrkan skall normalt kunna ske inom en tid, räknad på sätt som angivits i första stycket, av högst minuter (anspänningstid).

Alt II. Personal tillhörande beredskapsstyrkan skall uppehålla sig inom ett beredskapsområde omfattande

Ann 3. I större orter med endast en bemannad brandstation kan kravet på beredskapsstyrka (för förstärkning av vaktstyrkan för första utryckning eller för insats på annan brandplats) både i fråga om personalens storlek och anspänningstiden vara lika strängt eller i det närmaste lika strängt som för första utryckning.

I mindre orter och kommuner av landsbygdskaraktär kan det vara tillräckligt att hålla vaktstyrka för första utryckning. I sådana fall utgår bestämmelserna gällande beredskapsstyrka.

Ann 4. Beredskapsområdes utsträckning anges i brandordningen.

Kompetensföreskrifter7 §.

I fråga om brandbefälet gäller följande kompetensföreskrifter.

A. Brandchefen

Alt I. Brandchefen skall ha avlagt brandingenjörsexamen vid statens brandskola;

Alt II. Brandchefen skall ha avlagt brandmästarexamen vid statens brandskola;

Alt III. Brandchefen skall ha genomgått brandbefälkurs A vid statens brandskola.

B. Vice brandchef (icke tillika brandmästare) /och motsvarande/.

Alt I. Vice brandchef /och motsvarande/ skall ha avlagt brandingenjörsexamen vid statens brandskola;

Alt II. Vice brandchef skall ha avlagt brandmästarexamen vid statens brandskola;

Alt III. Vice brandchef skall ha genomgått brandbefälkurs A vid statens brandskola.

C. Brandmästare

Alt I. Heltidsanställd brandmästare skall ha avlagt lägst brandmästarexamen vid statens brandskola;

Alt II. Deltidsanställd brandmästare skall ha genomgått lägst brandbefälkurs A /B,C/ vid statens brandskola;

D. Brandförman

Alt I. Heltidsanställd brandförman skall ha avlagt lägst brandförmansexamen vid statens brandskola;

Alt II. Deltidsanställd brandförman skall ha genomgått lägst brandbefälkurs A /B,C/ vid statens brandskola.

Ann 1. Enligt 7 § 2 mom, tredje stycket brandstadgan må länsstyrelsen för viss kommun medgiva, att krav på utbildning vid statens brandskola uppställs endast för brandchefen och en vice brandchef samt att därvid brandbefälkurs B är tillfyllest.

Ann 2. Om brandchefen och vice brandchefen är gemensamma för två eller flera kommuner, bör hänsyn härtill tagas vid fastställandet av kompetenskraven.

Ann 3. I kommun, där skogen är av någon mera väsentlig betydelse som brandrisk och skogsbrandvärn därför upprättas, är det lämpligt att brandchefen eller en vice brandchef är skogsakkunnig. I skogsbrandvärnets ingående befall - skogsbrandfogdar, vice skogsbrandfogdar och skogsbrandförmän - bör ha erfarenhet av eller vara verksamma inom i orten bedrivet skogsbruk.

Alarmering

8 §.

Kommunen skall ha tillgång till en ständigt med lämplig personal bemannad brandalarmeringscentral, till vilken allmänheten kan giva brandlarm (ingående alarmering) och varifrån brandstyrkan kan kallas till utryckning (utgående alarmering).

Ann 1. Till brandalarmeringscentralen bör, förutom eventuellt förekommande SOS-nummer, icke finnas mer än ett telefonnummer.

Ann 2. Flera kommuner kan anordna gemensam brandalarmeringscentral. I sådant fall måste anordningar för fjärrutlösning av brandlarm (fjärralarmering) vidtagas. Se härom statens brandinspektions meddelande 1961:11.

9 §.

För ingående alarmering skall finnas särskilda alarmeringsanordningar för allmänheten inom industri-, affärs-, kontors-, /hamn-/ och upplagsområden samt andra områden inom kommunen av motsvarande karaktär. såvida möjligheterna därstädes att genom telefon alarmera brandstyrkan icke är tillfyllest under alla tider av dygnet. På eller invid sådan brandalarmeringsanordning skall finnas anvisning om hur larm skall givas samt vad den som givit

larm har att iakttaga. Under den mörka delen av dygnet skall alarmeringsanordningen vara utmärkt genom särskild belysning. I händelse av gatuavstängning eller motsvarande skall sådana åtgärder vara vidtagna att alarmeringsanordningen likväl hållas tillgänglig.

Inom varje fastighet skall i erforderlig omfattning genom ägarens eller innehavarens försorg anbringas tydligt anslag om var och hur brandalarmering kan ske. Sådana anslag tillhandahållas kostnadsfritt hos brandchefen.

Anm. Särskilda alarmeringsanordningar är exempelvis alarmlinje (hjälptelefon) och brandtelegraf. Anvisningar härom lämnas i statens brandinspektions meddelande 1956:1. För kommuner utan behov av särskilda anordningar för ingående alarmering medtages endast sista stycket.

10 §.

För utgående alarmering skall finnas särskilda anordningar, varigenom brandkårspersonalen kan samtidigt kallas till utryckning.

Anm. Anordningarna kan utgöras av brandsignalfördelare och/eller membransändare (tyfon).

Utgående larm genom uppringning av varje befattningshavare särskilt på dennes privattelefon kan inte godtagas.

För brandvärn krävs i regel ej särskilda alarmeringsanordningar. I orter, där brandvärnet är avsett att användas för förstahandsinsats, bör dock åtminstone membransändare finnas.

Vattenförsörjning

11 §.

För vattenförsörjning vid brandsläckning skall finnas erforderligt antal brandposter anslutna till vattenledningsnätet. Brandposternas placering bestäms efter samråd med brandchefen. Brandposterna skall hållas lätt tillgängliga och i brukbart skick. Deras belägenhet skall vara tydligt utmärkt. Brandchefen

skall underrättas, när vattenledning till brandpost avstänges och åter öppnas samt när ny brandpost anordnats.

Där så erfordras, skall branddammar eller andra vattentag anordnas. Vattentag skall hållas lätt tillgängligt samt vara tydligt utmärkt och, om så är nödvändigt för att förhindra olyckshändelser, försett med skyddsanordningar.

Ann 1. Det förutsättes att Svenska Kommunal-Tekniska Föreningens anvisningar för vattenverks anordnande för brandsläckning (SKTF Handlingar nr 7:1957) tillämpas.

Ann 2. Angående vattentag och deras markering, se statens brandinspektions meddelande 1960:6.

Sotning

12 §.

Alt I. I sotningshänseende utgör kommunen distrikt.

Ann 1. Sotningsdistriktens gränser anges i brandordningen.

Alt II. I sotningshänseende utgör kommunen jämte..... kommun ett distrikt.

Ann 2. Gränsdragningen mellan olika sotningsdistrikt bör ske på sådant sätt att distrikten blir ekonomiskt bärkraftiga.

13 §.

Tiden från en sotning till nästa må icke utsträckas längre än här nedan sägs.

1. Fem veckor

- a) för kökspis, ugn eller annan jämförlig eldstad jämte tillhörande rökkanal, såvida eldning äger rum i större omfattning än för enskilt hushålls behov, såsom i hotell, restaurang, bageri, charkuteri, rökeri, rosteri, snickeri och annan därmed jämförlig inrättning,

b) för värme-, varmvatten-, varmluft- och ångpanna jämte tillhörande rökkanal, såvida eldning sker med ved, torv, stenkol eller därmed ur sotbildningssynpunkt jämförlig olja eller annat bränsle. Vid avbrott i eldningen för säsongmässigt eldningsuppehåll utsträcker dock tiden från en sotning till nästa till tjugo veckor.

2. Tio veckor

- a) för kökspis eller annan jämförlig eldstad, såvida eldning äger rum endast för enakilt hushålls behov, samt för annan kanalansluten förbränningsanordning jämte tillhörande rökkanal. Vid avbrott i eldningen för säsongmässigt eldningsuppehåll utsträcker dock tiden från en sotning till nästa till tjugo veckor,
- b) för tvättpanna i bostadshus jämte tillhörande rökkanal, såvida tvättpannan är avsedd att användas av mer än fem hushåll,
- c) för värme-, varmvatten-, varmluft- och ångpanna jämte tillhörande rökkanal, såvida eldning sker uteslutande med koks, antracit eller därmed ur sotbildningssynpunkt jämförlig olja eller annat bränsle. Vid avbrott i eldningen för säsongmässigt eldningsuppehåll utsträcker dock tiden från en sotning till nästa till tjugo veckor.

3. Tre månader

för iukanal hörande till större kök, t ex restaurangkök.

4. Ett år

- a) för värme-, varmvatten- och ångpanna eller annan jämförlig eldstad jämte tillhörande rökkanal i större värmecentral, vilken står under kontinuerlig övervakning av kvalificerad driftsledare och vars skorsten (-ar) icke till någon del gränsar till andra utrymmen än sådana som ingår i värmecentralen.

Ann Med kvalificerad driftsledare avses examinerat maskinbefäl eller person med motsvarande kompetens.

Skannat av Utkiken

- b) för kakelugn, kamin, annan öppen spis än sådan som avses i punkt 5 b) samt övriga eldstäder, (bl.a. Aga-spis), jämte tillhörande rökkanal,
- c) för annan tvättpanna i bostadshus än sådan som avses i punkt 2 b) jämte tillhörande rökkanal,
- d) för utsugningskanal från bageriugn, tvättinrättning och liknande anläggning.

5. Två år

- a) för andra imkanaler än sådana som avses i punkt 3,
- b) för öppen spis eller annan eldstad jämte tillhörande rökkanal i utrymme, som normalt uppvärms av annan uppvärmningsanordning,
- c) för eldstad jämte tillhörande rökkanal i fritidshus och därmed jämförliga byggnader, vilka icke användes som stadigvarande bostad.

Arm 1. Departementschefen har i proposition 1962:12 (sid 89) uttalat, att sotningsfrister-
na i princip bör vara lika långa för en viss
anläggning oavsett om denna är belägen i tät-
ort eller glesbebyggelse, samt att i den mån
icke de särskilda anläggningarnas skick och
eldningsättet föranleder annat, likformighet
mellan kommunernas sotningsfrister bör efter-
strävas.

En dylik strävan till likformighet måste leda
till att de sotningsfrister, som i exemplet
ovan bedömts erforderliga, också skall till-
lämpas för glesbebyggelse. I de fall emeller-
tid, då ett omedelbart genomförande av en
sådan ordning för glesbebyggelsen i vissa kom-
muner skulle medföra en väsentlig förkortning
av hittills tillämpade sotningsfrister, bör
den av departementschefen anbefallda lik-
formigheten kommunerna emellan kunna genom-
föras etappvis. Tilleviadare bör därför i
fråga om här åsyftad glesbebyggelse en mindre
förkortning av sotningsfristerna än den som

skulle följa av omedelbar övergång till de i exemplet angivna fristerna kunna accepteras. Sålunda bör femveckorsfristen i dessa fall övergåendevis kunna utsträckas till åtta veckor och tioveckorsfristen till sexton veckor. Av det anförda följer att längre frister än som hittills faktiskt tillämpas icke i något fall bör komma ifråga.

Ann 2. Med i punkt 1 b) angiven olja - jämförlig med vissa vedbränslen ur sotbildningsynpunkt - avses eldningsolja klass 3, 4 eller 5.

Med i punkt 2 a) omnämnd annan kanalansluten förbränningsanordning avses exempelvis destruktionsanordning för avfall av typ som användes vid sjukhus etc.

S k kombinationspannor, vilka i allt större utsträckning installeras i villor, är avsedda att kunna eldas med såväl fast som flytande bränsle. Sotningsfristen för dessa objekt bestäms av det använda bränslet. Om sålunda exempelvis vedbränsle kommer till användning i från sotbildningsynpunkt nämnvärd omfattning, skall fristen under punkt 1 b) gälla.

Med i punkt 4 a) angiven större värmecentral avses en i regel friliggande värmecentral, som producerar värme och/eller kraft för exempelvis en större industrianläggning eller för byggnader inom hyreshusområde, militäranläggning eller sjukhusanläggning, vilka byggnader vanligen har separata värmeanläggningar.

Oljekamin jämföras i sotningshänseende med annan kamin i punkt 4 b).

14 §.

1 mom. Har eldning ej skett efter senaste sotning, behöver ny sotning icke utföras.

2 mom. Vid övergång från ett bränsleslag till ett annat bör, då fråga är om i 13 § punkt 1 b och 2 c avsett

objekt, anmälan därom göras till skorstensfejarmästaren.

Ann. Avsikten med anmälan är att få klarlagt dels huruvida eldstad och rökkanal är lämpade för det nya bränslet, dels huruvida övergång till annat bränsle motiverar ändring av sotningsfristen.

3 mom. Brandchefen äger att efter skorstensfejarmästarens hörande avgöra till vilken av de i 13 § nämnda grupperna eldstad och kanal är att hänföra.

15 §.

Ägare eller innehavare av byggnad och lägenhet skall svara för att obrännbart och i övrigt lämpligt kärl finns tillgängligt för uppsamling av sot och aska.

16 §.

Utan medgivande av byggnads ägare må eldstad och rökkanal icke rengöras genom s k urbränning. Brandchefen skall av skorstensfejarmästaren underrättas om förestående urbränning och har att meddela erforderliga föreskrifter rörande brandsäkerheten i samband med urbränningen.

17 §.

Det åligger skorstensfejarmästaren att biträda myndigheter och enskilda inom kommunen med råd och anvisningar rörande förhållanden som kan bli föremål för eldstadsbrandsyn.

18 §.

Skorstensfejarmästaren skall hålla den personal, som fordras för sotningsarbetets behöriga utförande.

Ann. Denna paragraf erfordras icke, om sotningen är kommunaliserad.

19 §.

Skorstensfejarmästaren skall ha telefon i sitt kontor och sin bostad. Sådana anordningar skall vara vidtagna att för skorstensfejarmästaren avsedda telefonmeddelanden kan lämnas hela dygnet.

Vissa åtgärder mot brand.20 §.

Vid offentlig tillställning och allmän sammankomst äger brandchefen eller den han härtill förordnar att närvara.

Ann. Vad som skall anses som offentlig tillställning och allmän sammankomst anges i allmänna ordningsstadgan resp lagen om allmänna sammankomster. Anordnaren är pliktig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter med avseende å ordning och säkerhet som polismyndigheten - i regel efter samråd med brandchefen - meddelar. Departementschefen underströk i prop. 1962:12 (sid 127) att brandordningarnas bestämmelser om brandsäkerheten vid offentliga tillställningar ej bör utformas så att anordnaren nödgas vända sig till någon annan myndighet än polismyndigheten för att få underrättelse om vad som åligger honom.

21 §.

Den som vill ha upplag eller förråd, utöver normalt hushållsbehov, av lätt brännbara eller brandfarliga ämnen, skall inhämta brandchefens tillstånd därtill, såvida icke i allmän författning stadgas härom.

Undergår upplaget avsevärd förändring, skall anmälan därom göras hos brandchefen.

Ann. Skyldighet att söka tillstånd eller göra anmälan får i brandordning icke föreskrivas beträffande explosiva och brandfarliga varor, varom stadgas i förordningen den 10 juni 1949 (nr 341) om explosiva varor och i förordningen den 1 december 1961 (nr 568) om brandfarliga varor.

22 §.

Den som ämnar företaga mera omfattande bränning av gräs, halm, ris, ljung eller annat skall i god tid göra an-

målan därom till brandchefen.

/Tillämnad hyggesbränning skall senast en vecka i förväg anmälas till brandchefen. Därjämte skall sådan anmälan göras samma dag, som bränningen är avsedd att påbörjas./

Vid stark torra liksom vid stark blåst skall anmälan till brandchefen göras före tillämnad bränning även av mindre omfattning.

Då väderleksförhållandena bedömes medföra avsevärd brandfara, äger brandchefen förbjuda bränning.

Anm 1. Anvisningar angående säkerhetsåtgärder vid hyggesbränning har lämnats i statens brandinspektions meddelande 1962:2.

Anm 2. Anvisningar angående säkerhetsåtgärder vid halmbränning m m har lämnats i statens brandinspektions meddelande 1959:10.

Anm 3. Sedvanlig ris- och gräsbränning samt bränning av trädgårdsavfall och dylikt på en ordinär villatomt bör i regel anses som bränning av mindre omfattning.

I kommuner, där även sådan bränning av gräs, halm, ris, ljung eller annat, som ej är omfattande, erfarenhetsmässigt medför bränder, kan strängare bestämmelser, eventuellt för vissa delar av året, intagas i denna paragraf. Det bör dock observeras att brandchefen icke onödigtvis betungas med mottagande av anmälningar.

Anm 4. Syftet med anmälningskyldigheten är att bereda brandchefen tillfälle att ange vilka säkerhetsåtgärder, som måste vidtagas, eller att förbjuda bränningen. Den som åsidosätter anmälningskyldigheten straffas enligt 27 § brandstadgan. Den som ej vidtager föreskrivna säkerhetsåtgärder eller åsidosätter brandchefens förbud kan straffas enligt 10 § brandlagen eller för allmänfarlig vårdslöshet enligt strafflagen.

23 §.

Är på grund av brand i grannskapet byggnad, upplag eller annan anläggning utsatt för fara att antändas genom hetta, gnistor eller flygbränder, åligger det envar, som vistas där,

att hålla befintliga brandredskap till reds på ställen, som är utsatta för brandfara,

att tillse att luckor, fönster, dörrar och dylikt är stängda, samt

att i övrigt vidtaga åtgärder, som kan förhindra antändning och underlätta släckning.

24 §.

Den som ämnar uppföra nybyggnad eller vidtaga annan i 54 § 1 mom byggnadsstadgan angiven åtgärd bör, om byggnadslov härför ej erfordras, vända sig till brandchefen för att erhålla råd och anvisningar om erforderliga brandskyddsåtgärder. Beträffande förhållanden, som kan bli föremål för eldstadsbrandsyn, bör motsvarande hänvändelse göras till skorstensfejarmästaren.

Ann. Departementschefen har i propositionen 1962:12 anfört, att det för den byggande allmänheten bör klargöras att även i fall, där byggnadslov ej fordras, vissa elementära krav på brandskyddsåtgärder kan uppställas av brandmyndigheten och att det därför är i den byggandes intresse att i god tid utnyttja den service som denna myndighet kan ge.

25 §.

Genom brandchefens försorg skall länsstyrelsen under rättas om inträffad skogsbrand på formulär, som fastställas av statens brandinspektion.

Ansvar26 §.

Om straff för förseelse mot bestämmelserna i 21 och 22 §§ i denna brandordning gäller vad som är föreskrivet i 27 § brandstadgan.

Övergångsbestämmelse.

Denna brandordning träder i kraft den
 19.., då
 upphör att gälla.

Summary in English

THE NATIONAL INSPECTORATE OF FIRE SERVICES
 Informative Recommendations 1963:3

Model Communal Fire Regulations

In accordance with the New Fire Laws, each Communal Administration is required to submit a draft of new Fire Regulations to the County Administration for approval before Jan. 1st, 1965.

§ 1. Communal Board of Fire Services. Among its functions, the appointing of Fire Officers, personnel and chimney sweeps.

- § 2-3. Communal Fire Services. Alt I-V types of Co-Op. Fire Protection. Whole or part-time officers and personnel plus - if deemed requisite - a general, resp a forest fire levy.
- § 4. Training Specifications for whole-, part-time and levy personnel.
- § 5. Fire Station (-s) and Depots for Levies.
- § 6. Watch Duty, Minimum Time for Arrival at Site of Fire etc.
- § 7. Certificate Requirements for Officers and Foremen.
- § 8-10. Alarms Specifications.
- § 11. Water Supplies, Hydrants and Emergency Basins.
- § 12-19. Chimney Sweeping. Allowable Intermediate Periods.
- § 20. Fire Safety Prescriptions at Fairs etc.
- § 21. Storage of Flammable Goods. Unless regulated by special Acts, to be sanctioned by application by Fire Chief.
- § 22. Prescribed Fire, Burning of Grass, Straw etc. Application for approval to Fire Chief (Informative Recommendations 1962:2 and 1959:10).
- § 23. Requisite Measures for Owners etc. to Safeguard Surrounding Structures at a Fire.
- § 24. Consultation of Fire Chief, resp Master Chimney Sweep before Building or Reconstructing in cases when Building Permission is not needed.
- § 25. Obligatory Report of Forest Fires by Fire Chief to County Administration.
- § 26. Penalties.
-

